

ผนวก ข

โครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้รับผิดชอบโครงการ	ฝ่ายการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่ปรึกษาโครงการ	ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา
สถานที่ดำเนินโครงการ	พื้นที่ประมาณ 5 ไร่ ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
นักศึกษากลุ่มเป้าหมาย	นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549
จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	250 คน ดังต่อไปนี้ 1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 200 คน (จาก 17 คณะ คณะละประมาณ 12 คน) 2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง จำนวน 40 คน 3. อาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำนวน 10 คน
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เดือนมิถุนายน - พฤศจิกายน 2549

หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้สังคมไทยตระหนักในคุณค่ารากฐานดั้งเดิม ที่ผู้คนมีความสุข โดยไม่จำเป็นต้องแก่งแย่ง เห็นแก่ตัว เอาเปรียบ และไม่ต้องแสวงหาวัตถุจนเกินความพอดี จนเกิดการเบียดเบียนต่อเพื่อนร่วมสังคม และต่อธรรมชาติสภาพแวดล้อมดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาซึ่งเป็นบัณฑิตในอนาคตได้เข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาและเจริญก้าวหน้าบนรากฐานของความพอดีและพอเพียง จึงเป็นเรื่องที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องให้ความสำคัญและดำเนินการกันอย่างจริงจัง โดยจำเป็นที่จะต้องให้มีการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” จึงจะสามารถเกิดขึ้นได้ในจิตใจของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง

ฝ่ายการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เห็นว่า “ข้าว” เป็นเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” ได้ เพราะคนไทยรับประทานข้าวกันเป็นอาหารหลัก และคนไทยนั้นก็ทำนากันมาตั้งแต่ดั้งเดิม “ข้าว” จึงเชื่อมโยงตัวนักศึกษา กับ “เศรษฐกิจพอเพียง” อันเป็นระบบเศรษฐกิจดั้งเดิมของสังคมไทยได้โดยที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศูนย์รังสิต ยังมีที่ว่างเปล่าจำนวนหนึ่ง จึงมีศักยภาพที่จะดำเนินกิจกรรมเรียนรู้แนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” โดยผ่านการลงมือปฏิบัติได้ฝ่ายการนักศึกษา มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ จึงได้นำเสนอโครงการ “นักศึกษาทำนาเศรษฐกิจพอเพียง” ขึ้นมา โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ที่เข้ามาเรียนในเดือนมิถุนายน 2549 นี้

นอกจากนี้แล้วการสร้างให้นักศึกษาเกิดจิตสำนึกที่จะทำเพื่อคนอื่นเป็นเรื่องที่สถาบัน การศึกษาต่างๆ จะต้องดำเนินการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสมัยใหม่ที่นักศึกษาสนใจคน อื่นน้อยลงและเห็นแก่ตัวกันมากขึ้น การมุ่งสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ไม่สร้างจิตสำนึกรับ ผิดชอบต่อสังคมกลับจะเป็นผลเสียมากกว่าผลดี เพราะคนยังเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ไม่มีคุณธรรม ก็จะทำให้ร้ายสังคมได้มากกว่าคนธรรมดาๆ หลายเท่าตัวที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ ซึ่งการสร้างให้นัก ศึกษาเกิดจิตสำนึกไม่เห็นแก่ตัว ไม่อาจเกิดได้ในห้องเรียนสี่เหลี่ยม หากต้องให้นักศึกษามีโอกาสได้ สัมผัสกับความจริง สัมผัสกับปัญหา และความทุกข์ยากของผู้อื่น นักศึกษาจึงจะเริ่มมองออกจาก ตัวเองไปสู่คนอื่น และสังคม การให้นักศึกษาได้ทดลองทำนาด้วยตนเอง จะทำให้นักศึกษา สามารถเชื่อมโยงข้าวที่รับประทานทุกวันไปถึงชาวนาที่ปลูกข้าว และเชื่อมโยงไปสู่สังคมไทย และ นำไปสู่การมองตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ความหมาย และตระหนักในคุณค่าของการใช้ชีวิตตามแนว พระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง”
2. เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้สังคมไทย และชีวิตของประชาชน โดยผ่านการปลูกข้าว
3. เพื่อให้นักศึกษาเกิดจิตสำนึกที่จะทำเพื่อคนอื่น และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ สังคมไทยให้ดีขึ้นสืบต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ร่วมโครงการได้เรียนรู้และเข้าใจแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจ พอเพียง”
2. นักศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจปัญหาสังคมไทยมากขึ้น
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโดยส่วนใหญ่มีจิตสำนึกที่จะทำเพื่อคนอื่นมากขึ้น และ มีจำนวนหนึ่งที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมต่อไป

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

1. เตรียมงาน – เดือนเมษายน 2549
2. รับสมัครนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 200 คน – พฤษภาคม 2549
3. เปิดงาน และหว่านกล้า – มิถุนายน 2549
4. ไถนา และดำนา – กรกฎาคม 2549
5. ดูแล และรอเก็บเกี่ยว – สิงหาคม – ตุลาคม 2549
6. เกี่ยวข้าว นวดข้าว และสีข้าว – พฤศจิกายน 2549
7. ปิดงาน ด้วยการรับประทานข้าวที่ปลูก – พฤศจิกายน 2549

งบประมาณ

เพื่อให้สอดคล้องกับการของงบประมาณและการใช้จ่ายซึ่งต้องเป็นไปตามปีงบประมาณ
จึงขอแบ่งงบประมาณเป็นสองส่วน คือตั้งแต่หว่านกล้าจนถึงดำนา (มิถุนายน-กรกฎาคม 2549)
และตั้งแต่การเกี่ยวข้าวจนถึงการสีข้าว (พฤศจิกายน 2549) ดังนี้

1. ตั้งแต่หว่านกล้าจนถึงดำนา (มิถุนายน – กรกฎาคม 2549)

1.1 ค่าใช้จ่ายในการเตรียมแปลงนา และการหว่านกล้า

- (1) ค่าจ้างรถแทรกเตอร์จำนวน 1 คัน เป็นเวลา 2 วัน วันละ 5,000 บาท
คิดเป็นเงิน 10,000 บาท
- (2) ค่าอาหารและเครื่องดื่มในวันหว่านกล้า คนละ 60 บาท จำนวน 500 คน
คิดเป็นเงิน 30,000 บาท
- (3) ค่าปุ๋ยธรรมชาติ และวัสดุอื่นๆ
คิดเป็นเงิน 10,000 บาท

1.2 ค่าใช้จ่ายในการไถนา

- (1) ค่าใช้จ่ายในการเช่ารถบรรทุก 2 คัน เพื่อขนกระบือ (ประมาณ 5 ตัว)
และอุปกรณ์ไถนา ซึ่งจะยืมจากเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี
คิดเป็นเงิน 12,000 บาท
- (2) ค่าอาหารและเครื่องดื่มในวันไถนา คนละ 60 บาท จำนวน 100 คน
คิดเป็นเงิน 6,000 บาท

1.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินา

- (1) ค่าอาหารและเครื่องดื่มในวันดำเนินา คนละ 60 บาท จำนวน 500 คน
คิดเป็นเงิน 30,000 บาท

1.4 ค่าตอบแทน

- (1) ค่าตอบแทนวิทยากรชาวนา จำนวน 3 วันๆ ละ 3 คนๆ ละ 700 บาท
(ในวันหว่านกล้า, ไถนา, ดำนา)

คิดเป็นเงิน 9,000 บาท

รวมงบประมาณในขั้นตอนหว่านกล้าถึงดำเนินา คิดเป็นเงิน 107,000 บาท

2. ตั้งแต่การเกี่ยวข้าวจนถึงสีข้าวและปิดงาน (พฤศจิกายน 2549)

2.1 ค่าใช้จ่ายในการเกี่ยวข้าว

- (1) ค่าอาหารและเครื่องดื่มในวันเกี่ยวข้าว คนละ 60 บาท จำนวน 500 คน
คิดเป็นเงิน 30,000 บาท

2.2 ค่าใช้จ่ายในการนวดข้าว

- (1) ค่าอาหารและเครื่องดื่มในวันนวดข้าว คนละ 60 บาท จำนวน 500 คน
คิดเป็นเงิน 30,000 บาท

2.3 ค่าใช้จ่ายในการสีข้าว (ผลผลิตข้าวเปลือกโดยประมาณคือ 2 ตัน)

- (1) ค่าจ้างรถบรรทุกข้าวเปลือก 1 คัน คันละ 3,000 บาท

คิดเป็นเงิน 3,000 บาท

- (2) ค่าใช้จ่ายในการสีข้าว ตันละประมาณ 1,000 บาท ทั้งหมด 2 ตัน

คิดเป็นเงิน 2,000 บาท

รวมงบประมาณในขั้นตอนเกี่ยวข้าวจนถึงสีข้าว คิดเป็นเงิน 65,000 บาท

รวมงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น เป็นสิ้น 172,000 บาท

หมายเหตุ ขอถัวจ่ายทุกรายการ